

ПОЈМОВНИК

Ласло Блашковић

ЗЛАТНО ДОБА

Одувек сам био стармали. Погледај само моје лице, мој тешки уморни поглед, осушена уста. Још у тринаестој могао се у мени препознати старац.

Повукао сам на мајчину страну, тамо је читава чета метузалема који су умрли млади. Опет, мој отац је изгледао млађе од мене и у часу смрти. Тврдим то, гледао сам га. И свако би помислио да то умире неки дечак.

СЛАВА, ИМЕ

Не, никад чуо. Чекајте, знао сам једног, али он је био кројач. Кад боље размислим, тај се звао Кафка и имао је радњу на Телепу. Тог вашег не познајем, уз најбољу вољу. Уосталом, давно сам раскрстио с поезијом. Чitam само спортску страну и читуље (које су, такође, вр-

ста улепшаног спортског извештаја о томе ко је први стигао). Али, ваљда је посао писца да мало гизда овај свет, тура златне пломбе у мртве зубе, бар ја то тако видим, мада, ко сам ја.

ПЕСНИЧКА ВЕШТИНА

Не знаш ти ништа о женама, осим да их повређујеш. Себичан си, никад од тебе неће бити ни писац ни љубавник. Никуда не идеш, сметаш, не видиш никог од себе као хипохондар. Преосетљив си, и пре си за плесача, за мушку каријатиду на клизачкама која у руци носи лаки цвет једне балерине, него за књижевника, који суровим гласом извикује грубе команде, као капетан брода обамрлих једара. Литература мора бити животна и лака, само такав човек може освојити жену. Сад, не велим да у животу нема патње, ево конкретно мој случај, али људи ипак не могу писати само зато да би што пре заборавили оно о чему пишу. То ипак није у реду.

СТРАХ, ЛЕТЕЊЕ

Био сам пилот, говорио ми је, кад је за управљање авионом била нужна снага гонича робова, полутешкаша, касапина, када си се с машином морао рвати као са маларијом, када је далека светлост значила срећу, живот.

Шта ја уопште знам о пилотима, кажем му, осим уобичајене дечје жеље да се постане пилот или Индијанац, као и једног правог авијатичара који је умро млад, готово као песник.

И управо та чињеница онеспокојава ме, тако да се питам да ли је његова прича о летењу, о ваздуху који пуни плућа као божанска слуз, о друкчијем сунци и земљи која с те висине личи на савршени глас, иоле истинита, а не тек набифлана песмица из пропагандних књига за обуку анорексичних анђела.

МРАЧНА КОМОРА

Фотографији ме је учио неки Карчика, професор у уметничкој школи, који је у тами мрачне коморе пипао девојчице, додајући им филм и маказе, не би променио глас док би их хватало за руке и продужавао горе, до лица и груди, једном су ученици, за вежбу, фотографисали унутрашњост контејнера за ђубре, и мада је слика била сасвим црна, ту се све најбоље видело, тамо није било никаквог светла, све док не би швићнуо блиц, или неко од деце не би вриснуо.

ОДРАСТАЊЕ

Има толико великодушних знакова који нам казују да се мењамо, чак и ако смо везани. Знам жену која се гнушала бокса и када би њен муж укључио телевизор због неког меча, бежала је у кухињу и лупала по клавијатури да не би чула крикове. Сада, признаје ми, не само што могу да гледам борбу, већ пожелим да и сама уђем у ринг, да својим песницама избубем неку сирову стрвину.

Тада је облију зној и црвенило. Само, ни сама не може тачно да одреди да ли од изненадног таласа климактеричне топлоте, или од очајничке чежње.

ПОСМРТНА МАСКА

Мислим да би најбоље било да људи, кад им дође време, једноставно ишчезну. Спакују своје ствари и изгубе се. Да их они што остану могу испедити као жалосни, црни митесер. Претпостављам да би нам свима било лакше. Претпостављам да бисмо се сви мање плашили. Ма, најбоље би било нестати, испарити као просута мрља бензина на сунцу. Не оставити иза себе ниједно раскрвављено срце.

(Ту се, свакако, морају убројати и она животињска, нема ништа тужније од мачјег реквијума, од псеће севдалинке.)

ЗНОЈ

Паса се отац није плашио, напротив, белом сабласном полувучјаку, од којег је зазирао и газда (коме је иначе једино у животу вредело што је месечар), он је, додуше при пићу, али на ужас препаднутих сведока, једном одлучно пришао, спустио руку између ушију (на то је мрцина села и заклимала репом као цурица) и на концу му гурнуо шаку међу зубе, растворивши му на силу чељусти, и пустио да псето питомо чешка искежене очњаке о гладијаторске жиле на његовој руци, са које би повремено заискрила ожвалављена бурма.

Пси нањуше страх, зној уплашеног човека је другачији, али ја се уопште не знојим, као неки романтични револуционар, признао је, увек сам сув, ево пипните.